

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (ECONOMICS)
EXAMINATION: DECEMBER – 2025
THIRD SEMESTER

Subject: Economics of Gender and Development (ECOMJE-301)

Date:09/12/2025

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

- Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)**
1. Discuss the trends in fertility rate in India
 2. Examine the occupational pattern of women labour in India.
 3. Explain the scope and importance of gender economics.
 4. Evaluate the extent and causes of gender discrimination in India.
 5. Discuss the detail the determinants of women empowerment in India.
 6. Analyze the meaning, trends and present position of sex ratio in India.
- Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)**
1. Different between Gender Equality and Gender Equity.
 2. Write a short note on “Women and Globalization”.
 3. Explain the demand and supply of female labour in India.
 4. Describe the feminist economic perspective
 5. Explain the nature and scope of women’s participation in labour force.
 6. Explain the Gender Inequality Index and its significance.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)**
१. भारतातील प्रजनन दराचा कल स्पष्ट करा.
 २. भारतातील स्त्री श्रमाचे व्यावसायिक स्वरूप स्पष्ट करा.
 ३. लिंग अर्थशास्त्र या संकल्पनेचे स्वरूप व्याप्ती व महत्त्व स्पष्ट करा.
 ४. भारतातील लिंगभेदाची व्याप्ती आणि कारणे याचे मूल्यमापन करा.
 ५. भारतातील महिलांच्या सक्षमीकरणाचे निर्धारक घटक आणि त्याचे महत्त्व सविस्तर स्पष्ट करा.
 ६. भारतातील लिंग गुणोत्तराचा अर्थ, प्रवृत्ती आणि सध्याची स्थिती विशद करा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)**
१. लिंग समानता आणि लिंग न्याय यात फरक स्पष्ट करा.
 २. स्त्रिया आणि जागतिकीकरण यावर थोडक्यात टिप लिहा.
 ३. भारतातील स्त्री श्रमाची मागणी व पुरवठा स्पष्ट करा.
 ४. स्त्रीवादी आर्थिक दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
 ५. श्रमिक शक्तीमध्ये स्त्रियांच्या सहभागाचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.
 ६. लिंग समानता निर्देशांक व त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.